



**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 21 lutego 2023 roku



UNP: 3001-23-013365

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.27.2022

Pan

Maciej Hodura

Naczelnik

Urzędu Skarbowego w Lesznie

Ul. Adama Mickiewicza 7

64-100 Leszno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224).

Nazwa i adres kontrolowanego urzędu

**3014 Urząd Skarbowy w Lesznie
ul. Adama Mickiewicza 7,
64 - 100 Leszno**

Naczelnik kontrolowanego urzędu

Pan Maciej Hodura

Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli

Nr 37/2022 z 17 listopada 2022 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Wpis do książki kontroli

Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2022.

Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy

–

Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy

1. Agnieszka Nowak - główny ekspert skarbowy

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych 24 listopada 2022 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych 30 grudnia 2022 r.

Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Prawidłowość obsługi informacji sygnałnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Kontrola	
Cel kontroli	
Celem prowadzonej kontroli było <ol style="list-style-type: none"> 1. zbadanie rozwiązań organizacyjnych oraz podział pracy komórek realizujących zadania w obszarze wpływających do Urzędu Skarbowego informacji sygnałnych, 2. zbadanie prawidłowości i terminowości ewidencjonowania oraz realizacji informacji sygnałnych zaewidencjonowanych jako źródła kontroli, 3. ocena podejmowanych działań organu w zakresie obsłużenia informacji sygnałnych w ramach przeprowadzonych działań analitycznych, czynności sprawdzających oraz kontroli podatkowej. 	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

Ocena ogólna kontrolowanej działalności organu podatkowego w zakresie obsłużenia informacji sygnałnych

Na podstawie ustaleń przedstawionych w niniejszym dokumencie działania jednostki w kontrolowanym okresie w obszarze prawidłowości obsługi informacji sygnałnych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Powyższą ocenę uzasadnia, w szczególności:

- zarejestrowanie informacji sygnałnych w module Kontrola systemu PoltaxPlus jako źródeł kontroli;
- posiadanie przez zarejestrowane informacje sygnałne jako źródeł kontroli statusu – Z – sprawa zakończona, nie stwierdzono źródeł kontroli ze statusem „T” czy „W”;
- ewidencjonowanie informacji sygnałnych w Rejestrze Informacji systemu ZISAR II, które wpłynęły po 14 czerwca 2021 r. (termin obowiązkowego rejestrowania informacji sygnałnej w systemie ZISAR II);
- szybkość rejestrowania informacji sygnałnych w module KONTROLA systemu PoltaxPlus, w 17 (tj. 85%) na 20 spraw próby kontrolnej termin rejestracji informacji sygnałnych od dnia wpływu do organu wyniósł do 10 dni;
- wnikliwe przeanalizowanie i dokonywanie stosownych sprawdzeń w dostępnych bazach danych poddanych kontroli informacji sygnałnych;

- dokonywanie analizy badanych informacji sygnałnych z uwzględnieniem kryteriów wynikających z obowiązujących procedur i instrukcji;
- uzupełnianie procesu weryfikacji przedmiotowych informacji sygnałnych o dane uzyskane w ramach współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu, organami podatkowymi, innymi organami (np. komórki SKP, PIP);
- obsługiwanie i ewidencjonowanie w module KONTROLA systemu PoltaxPlus zgłoszeń KTI KAS wpływających do Urzędu, tak jak pozostałych źródeł kontroli, zgodnie z zaleceniami Dyrektora IAS w Poznaniu określonymi w piśmie z 1 grudnia 2020 r., nr 3001-ICK2.4022.58.2020.3.

Negatywnie należy natomiast ocenić działania organu dotyczące, w szczególności:

- w 19/30 sprawach okres prowadzenia weryfikacji informacji sygnałnych był zbyt długi i zawierał okresy bezczynności i przewlekłości;
- w 3 sprawach stwierdzono okresy bezczynności w zakresie prowadzenia czynności sprawdzających;
- w 2 sprawach zdiagnozowano opóźnienia w przekazaniu otrzymanych informacji sygnałnych do właściwego urzędu skarbowego;
- w 1 sprawie stwierdzono brak odnotowania w aplikacji e-ORUS przeprowadzonych czynności sprawdzających.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą pracownicy realizujący sprawy w zakresie obsługi informacji sygnałnych, kierownik komórki Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz kierownictwo jednostki.

I Szczegółowe uzasadnienie oceny ogólnej stanowią poniższe uwagi i oceny częściowe kontrolowanych zagadnień

1. Rozwiązania organizacyjne oraz podział pracy komórek realizujących zadania w obszarze wpływających do Urzędu Skarbowego informacji sygnałnych

Organizacja Urzędu Skarbowego w Lesznie została określona:

- ❖ Regulaminem Organizacyjnym nadanym Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 124/2019 z dnia 24 października 2019 r. zmienionym Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 173/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r., Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 88/2020 z dnia 19 sierpnia 2020 r. oraz Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 42/2021 z dnia 15 marca 2021 r.,
- ❖ Regulaminem Organizacyjnym nadanym Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 158/2021 z dnia 13 sierpnia 2021 r. obowiązującym od 1 września 2021 r.

Strukturę kontrolowanego Urzędu Skarbowego tworzy m.in. Pion Kontroli (SZNK) w ramach którego funkcjonuje Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających (dalej: SKA-1) oraz Drugi Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających (dalej: SKA-2).

W okresie objętym kontrolą, realizacją zadań z zakresu kontrolowanego tematu zajmował się Drugi Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2). Komórka ta zajmowała się zarówno analizą i oceną źródła informacji sygnałnych oraz przeprowadzeniem czynności

sprawdzających w zakresie podatków dochodowych, o których zdecydowano po wykonanej analizie. W przypadku podjęcia decyzji o sposobie zakończenia weryfikacji informacji sygnałnej poprzez przeprowadzenie czynności sprawdzających w zakresie podatku od towarów i usług, sprawę przekazywano do komórki SKA-1 celem podjęcia działań w tym zakresie. Każdorazowo po zakończeniu czynności sprawdzających przez SKA-1, przekazywano informację zwrotną o wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających.

Stosownie do postanowień regulaminów organizacyjnych do zadań komórki SKA-2 należało, w szczególności:

- pozyskiwanie informacji mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego, w tym o wydatkach i wartości mienia zgromadzonego przez podatnika;
- zarządzanie ryzykiem zewnętrznym, w tym identyfikowanie obszarów zagrożeń mogących mieć wpływ na prawidłowość wypełniania obowiązków podatkowych i celnych;
- typowanie podmiotów do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych oraz sporządzanie planów kontroli;
- dokonywanie czynności sprawdzających.

Nadzór bezpośredni nad komórką organizacyjną Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2) sprawuje Naczelnik Urzędu w Lesznie w osobie Pana Macieja Hodury.

W badanym okresie w komórce SKA-2 Urzędu Skarbowego w Lesznie zatrudnionych było na dzień 1.01.2021 r. 11 pracowników, natomiast na koniec 2021 roku 12 pracowników łącznie z Kierownikiem komórki. W razie nieobecności, kierownika zastępuje go wyznaczony przez niego pracownik.

Według złożonych wyjaśnień¹ w komórce SKA-2 do realizacji zadań w wyznaczonym obszarze tj. związanych z obsługą informacji sygnałnych wyznaczono dwóch pracowników: T. R eksperta skarbowego oraz D. Ch starszego kontrolera skarbowego.

Ustalono, że do zakresu wykonywanych przez ww. pracowników zadań w badanym obszarze należało:

- założenie sprawy za pośrednictwem BA,
- wprowadzenie informacji sygnałnej jako źródła kontroli w PoltaxPlus moduł KONTROLA,
- poinformowanie zgłaszającego o przyjęciu informacji sygnałnej, gdy dysponowano danymi adresowymi lub kontaktowymi,
- dokonanie analizy i ocena źródła informacji z uwzględnieniem kryteriów wynikających z obowiązujących procedur i instrukcji przy wykorzystaniu danych z dostępnych baz danych oraz rozszerzenia analizy o informacje, które można pozyskać za pomocą sieci Internet (analiza jawnoźródłowa),
- w razie konieczności uzupełnienie procesu weryfikacji o dane pozyskane z innych instytucji,
- przekazanie informacji sygnałnej do innych instytucji, w sytuacji gdy zakres przekazanej informacji o nieprawidłowościach dotyczy tej właśnie instytucji (np. PIP, ZUS, Policja),
- przedstawienie wniosków z dokonanej oceny wraz z rekomendacją o sposobie dalszego wykorzystania informacji,

¹ Wyjaśnienia z 12 grudnia 2022 r.

- po zaakceptowaniu analizy weryfikowanego podmiotu odnotowanie sposobu zakończenia w odpowiednich systemach i w razie konieczności sporządzenia wniosku o czynności sprawdzające, kontrolę podatkową, postępowanie podatkowe, bądź skierowanie wniosku do komórki SKK,
- obsługa zgłoszenia w systemie KTI KAS,
- weryfikacja obsługi źródeł kontroli w module KONTROLA systemu PoltaxPlus.

Określono, że obsługa informacji sygnałnych w całości realizowanych zadań w komórce u wskazanych pracowników stanowiła ok. 20% czasu pracy. Jednocześnie pracownik D. Ch ze względu na braki kadrowe dodatkowo realizuje zadanie związane z prowadzeniem czynności sprawdzających w zakresie nieujawnionych źródeł przychodów.

Pozostali pracownicy komórki SKA-2 nie uczestniczyli w procesie analitycznym, lecz realizowali czynności sprawdzające wynikające z tego procesu. Według złożonych wyjaśnień² do czynności sprawdzających podjętych po zakończeniu czynności analitycznych wyznaczono trzech pracowników z komórki SKA-2 oraz ze względu na braki kadrowe polecono wykonanie kilku czynności sprawdzających w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych jednemu z analityków. Ogółem do weryfikacji informacji sygnałnych w badanym okresie zaangażowanych było 4 pracowników.

Przedmiotem niniejszej kontroli były informacje sygnałne zwane potocznie „donosami”, stanowiące rodzaj zewnętrznej informacji, która składana jest najczęściej w formie pisemnej (za pośrednictwem poczty elektronicznej, operatora pocztowego lub osobiście w biurze podawczym organu podatkowego), może być podpisana lub anonimowa. W przedmiotowych pismach osoba zgłaszająca informuje o naruszeniu prawa podatkowego lub przepisów prawa celnego przez określony w niej podmiot lub wskazuje inne dane określające miejsce takiego zdarzenia. Podkreślić należy, że donosy mogą być jednak źródłem informacji o faktach, wymagających udowodnienia, gdyż informacja sygnałna ma wyłącznie charakter pomocniczy. W kontrolowanym Urzędzie obowiązywały wewnętrzne procedury odnoszące się w swojej treści do zewnętrznych źródeł kontroli, w tym informacji sygnałnych (donosów, anonimów):

- Wewnętrzna Procedura Postępowania Nr 6/2019 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie z 4 grudnia 2019 r. w sprawie typowania podmiotów do kontroli podatkowej i planowania kontroli podatkowej;
- Wewnętrzna Procedura Postępowania Nr 4/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie z 4 sierpnia 2021 r. w sprawie typowania podmiotów do kontroli podatkowej i planowania kontroli podatkowej.

Jak wskazano, celem wprowadzenia niniejszej procedury było unormowanie zasad doboru podatników i płatników do przeprowadzania kontroli podatkowej oraz tworzenia i realizowania okresowych planów kontroli podatkowej.

Według przedmiotowej instrukcji podstawową bazę danych do planowania kontroli podatkowych stanowią zewnętrzne i wewnętrzne źródła kontroli.

Zewnętrzne źródła kontroli mogą stanowić informacje (w tym anonimowe) dotyczące działalności podatników pochodzące od: innych organów podatkowych, organów kontroli

² Wyjaśnienia Naczelnika US z 23 grudnia 2022 r.

celno-skarbowej oraz innych organów kontroli, organów ścigania (policji, prokuratury), organów administracji samorządowej, podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, innych instytucji i organizacji.

W paragrafie 4 przedmiotowej instrukcji zapisano, iż dokonywanie analizy i oceny źródła kontroli odbywa się w Drugim Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających, z uwzględnieniem kryteriów typowania podmiotów do kontroli w poszczególnych obszarach i podobszarach ryzyka wskazanych w Planie działalności Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu. Weryfikacja i analiza źródła kontroli odbywa się przy wykorzystaniu informacji zawartych w dostępnych bazach danych. Proces weryfikacji jest uzupełniany o dane dostępne w wyniku współpracy z innymi komórkami Urzędu, urzędami skarbowymi, urzędami celno-skarbowymi, policją itp. Dodatkowo analiza jest rozszerzana o informacje o podmiocie, które można pozyskać za pomocą sieci Internet. Źródła kontroli kwalifikuje się, jako: pilne, ważne nieokreślone i nieistotne.

Analiza zewnętrznych źródeł kontroli sporządzana jest na formularzu „*Karta o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji*” stanowiącym załącznik do Procedury Nr 4/2021. Pracownik komórki SKA-2 ocenia, na podstawie zgromadzonych danych i dokumentów, sytuację podmiotu, wskazując między innymi propozycje sposobu załatwienia sprawy: ad acta, przekazanie wg właściwości do innego US, zawiadomienie właściwej instytucji, przeprowadzenie czynności sprawdzających, wszczęcie postępowania podatkowego, do wykonania w ramach zadania „Weź paragon”, wystosowanie informacji o obowiązujących przepisach prawnych, przeprowadzenie kontroli podatkowej.

W sytuacji podjęcia decyzji o skierowaniu sprawy do kontroli podatkowej pracownik Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających wypełnia wyłącznie formularz „Informacja o podmiocie typowanym do kontroli” stanowiący załącznik do Procedury Nr 4/2021.

Według złożonego wyjaśnienia³ jest to jedyna instrukcja zawierająca w swojej treści odniesienia do obsłużenia informacji sygnałnych. Obecnie na podstawie zatwierdzonego dokumentu „Zalecenia w zakresie procesu analitycznego w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego” opracowanego przez Dział Zarządzania Ryzykiem IAS w Poznaniu zostanie zmieniona obowiązująca Procedura Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie. W przedmiotowym dokumencie zawarta będzie również regulacja uwzględniająca wdrożenie informatycznego Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem ZISAR II.

Źródła kontroli gromadzone są w trzech odrębnych zbiorach: zbiór informacji sporządzonych na podstawie źródeł wewnętrznych, zbiór informacji sporządzonych na podstawie źródeł zewnętrznych, z wyłączeniem donosów, zbiór informacji sporządzonych na podstawie donosów. Ten ostatni rejestr prowadzony jest pomocniczo i nie różni się od obowiązującej numeracji stosowanej w systemach kancelaryjnych. Rejestr ten wraz z kartami analiz dla poszczególnych informacji sygnałnych, wpinany jest do segregatorów.

W toku niniejszej kontroli i na podstawie złożonych wyjaśnień ustalono, że Naczelnik Urzędu dekretuje wszystkie wpływające informacje sygnałne wyłącznie na komórkę SKA-2. Kierownik komórki SKA-2 przydzielał informacje sygnałne jednemu z dwóch wyznaczonych pracowników. Informacje przesyłane elektronicznie były drukowane i podlegały takiemu samemu obiegowi,

³ Wyjaśnienia z 12 grudnia 2022 r.

jak informacje sygnałowe, które wpływały do organu w formie papierowej. W przypadku zgłoszeń z systemów KTI KAS/ZISAR II kierownik komórki SKA-2 dekretował sprawę na właściwego pracownika w dedykowanych systemach.

Pracownik po otrzymaniu sprawy nadawał w systemie kancelaryjnym BA nr sprawy zgodnie z JRWA – 4020/D. Następnie odnotowywał informację sygnałową w module Kontrola jako źródło kontroli. Od 14 czerwca 2021 r. rejestrował również informację sygnałową w module Rejestr Informacji w systemie ZISAR II, obecnie ZISAR PLUS.

Sprawy przekazane przez S KTI KAS nie podlegały wpisaniu do modułu Rejestr Informacji w systemie ZISAR II.

Kierując się, w szczególności wytycznymi zawartymi w dokumentach Polityka zarządzania procesem analitycznym w Krajowej Administracji Skarbowej, w tym Oceną wiarygodności informacji oraz Wewnętrzną procedurą nr 4/2021 pracownik analizował otrzymaną informację sygnałową, kompletował materiał oraz końcowo sporządzał Kartę o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji, w której dokonywano oceny wiarygodności źródła informacji, a w istocie wiarygodności samej jej treści wraz z określeniem sposobu dalszego postępowania z informacją sygnałową. Większość pozyskanych informacji z dostępnych baz danych dokumentowana była wydrukami, raportami z dostępnych aplikacji/systemów informatycznych. Dokumenty te stanowiły załączniki do karty analizy.

Przy analizie informacji sygnałowych kierowano się m.in. następującymi kryteriami:

- przekazania zgodnie z właściwością, jeżeli dla podmiotu, którego dotyczy doniesienie właściwym pozostaje inny organ podatkowy;
- czy zarzuty dotyczą spraw podatkowych i czy występuje naruszenie obowiązków podatkowych skutkujących uszczupleniami podatkowymi;
- analiza wartości dowodowej wynikającej z przekazanej informacji sygnałowej, analiza historii podatkowej;
- możliwe uzyskanie ustaleń z kwotą przypisu powyżej 3 tys. złotych (kontrola podatkowa);
- czy istnieje konieczność poinformowania innych organów.

Po przeprowadzonej analizie przez pracownika komórki SKA-2 wnioski z analizy akceptowane były przez kierownika, wybiórczo akceptował także Naczelnik Urzędu w ramach sprawowanego nadzoru.

W przypadku, gdy wyniki analizy wskazywały na zasadność przeprowadzenia czynności sprawdzających w zakresie podatku od towarów i usług, pracownik sporządzał kartę przekazania sprawy do komórki SKA-1 właściwej w zakresie podatku VAT. W przypadku czynności sprawdzających w zakresie podatków dochodowych karta analizy przekazywana była pracownikowi komórki SKA-2. W kontrolowanym okresie przedmiotowe czynności realizowało czterech pracowników komórki SKA-2. W sytuacji konieczności przeprowadzenia czynności kontrolnych sporządzano *Informację o podmiocie typowanym do kontroli* i zgodnie z obowiązującą procedurą uwzględniano go w planie kontroli. Ustalono, że w sytuacji, gdy informacja sygnałowa była weryfikowana w ramach procedury kontroli podatkowej to zawsze poprzedzona była wcześniejszą analizą. W tym przypadku realizowano to jednak w *Informacji o podmiocie typowanym do kontroli* i pomijano sporządzenie pisemnej karty analizy. Według

złożonych wyjaśnień⁴ analizę informacji sygnałnej uważano za zakończoną w momencie sporządzenia „Karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji” ze wskazaniem sposobu zakończenia sprawy.

Po zakończonej i zaakceptowanej analizie pracownik odnotowywał ten fakt odpowiednio w systemach informatycznych (BA, moduł Kontrola, ZISAR II, S KTI KAS).

Według złożonych wyjaśnień⁵ analizy informacji sygnałnych zawartych w doniesieniach dokonywano z wykorzystaniem dostępnych baz danych (PoltaxPlus, Poltax2B, CRCM, CRP KEP, BPS, Karta 2, WRO-System – (moduły Skarbiec, Transakcje, SKORP Ocena podatnika VAT, STIR, STIR Przepływy, Analizer), WAIPB, eKRS, Informacje z CEDIG, REGON, EKW, DWP, E-ORUS, VIES, CEKR, CEKR2, SSP, KRET, KRIT, Aplikacja urzędnika, KTI KAS, ZEFIR II, ZISAR II, Internet (w tym analizy stron podatników, portali aukcyjnych, Facebook) itd.

Ustalono, że przedmiotowe analizy informacji sygnałnych dokonują pracownicy z długoletnim stażem pracy, posiadający doświadczenie i wiedzę w realizacji tego typu zadań.

Jak wskazano, każda informacja sygnałna jest analizowana przez pryzmat dostępnych narzędzi możliwych do wykorzystania i ewentualnych fiskalnych wyników tych działań kontrolnych w odniesieniu do nakładów pracy. Ponadto ustalono, że podczas prowadzonych czynności analitycznych brana jest pod uwagę także ekonomika postępowania, priorytety zadań nałożone na organy podatkowe, jak również zasada zaufania do organów podatkowych.

Anonimowość informacji sygnałnych, a często brak twardych dowodów na potwierdzenie zarzutów rzutuje na zasadność wszczęcia czynności kontrolnych. Znaczna część zgłoszeń zawierała informacje o nieprawidłowościach związanych z brakiem ewidencjonowania całej sprzedaży na kasie fiskalnej oraz brakiem dokumentowania transakcji sprzedaży paragonem czy fakturą. W tym przypadku współpracowano z komórką kontroli podatkowej przeprowadzającą działania w terenie w ramach akcji LATO 2021, czy akcji „Weź paragon” pozyskując informację zwrotną o efektach podjętych działań. Duży zakres zawiadomień dotyczył także niezgłoszonej działalności. W przypadku działalności nierejestrowanej wysłano pisemny list behawioralny o obowiązujących przepisach podatkowych do wskazanego podatnika, celem rozliczenia przychodów z takiej działalności przez samego podatnika.

Doboru próby losowej do kontroli dokonano w oparciu o raporty z aplikacji Biblioteka Akt oraz z modułu KONTROLA systemu PoltaxPlus ujawniające informacje nt. wpływu informacji sygnałnych (donosów, anonimów) sprzed 2021 r. i w 2021 r. a realizowanych w 2021 r.

Wśród źródeł kontroli zarejestrowanych w module KONTROLA systemu PoltaxPlus i uwidocznionych w wygenerowanych raportach:

- nie stwierdzono źródeł kontroli ze statusem „T” czy „W”;
- cztery źródła kontroli zostały unieważnione - status „U” (nie dot. informacji sygnałnej);
- pozostałe źródła kontroli posiadały status zakończone – status „Z”.

Dla zobrazowania danych statystycznych dotyczących kontrolowanego obszaru w oparciu o przedmiotowe raporty sporządzono tabelę:

⁴ Wyjaśnienia z 23 grudnia 2022 r.

⁵ Wyjaśnienia z 12 grudnia 2022 r.

Ilość spraw ogółem, które wpłynęły w badanym okresie tj. w 2021 r.	Ilość spraw załatwionych w 2021 r.		Ilość spraw niezakończonych		Sposób załatwienia													
	z 2020 r.	z 2021 r.	w 2021 r.	z tego zrealizowanych w 2022 r.	Ujęto w planach kontroli	Przeprowadzono kontrole (poza planem)	Przekazano do WUCS (kontrola celno-skarbowa)	Przekazano do innej komórki *	Przekazano wg właściwości do innego organu, instytucji	Odpowiedzi udzielane zawiadającym podatnikom, będącym we właściwości Urzędu	Zakończenie sprawy po przeprowadzonej analizie tzw. odłożenie a/a	Zakończenie sprawy po przeprowadzonej analizie tzw. odłożenie a/a + zawiadomienie	Przeprowadzone przez SKA czynności sprawdzające		Czynności w SKA-2 w trakcie	Nabycie sprawdzające	List behawioralny	List behawioralny + pismo do innego organu
													Poz	Neg				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
117	38	95	22	18	0	2	1	9	4	40	68	8	9	1	3	1	28	3

*Celem wszczęcia postępowania podatkowego, czynności sprawdzających lub postępowania karnego skarbowego

Na podstawie przedmiotowych danych ustalono, że:

- 133 informacji sygnałnych zostało załatwionych, tj. 85,81 % z tego:
 - 38 informacji sygnałnych, z datą wpływu w 2020 r., zostało zrealizowanych w 2021 r.,
 - 2 informacje sygnałne poddano weryfikacji w ramach procedury kontroli podatkowej (tj. 1,50%),
 - 1 informacja sygnałna przekazana do weryfikacji w ramach procedury kontroli celno-skarbowej (tj. 0,75%),
 - 10 informacji sygnałnych poddano weryfikacji w ramach procedury czynności sprawdzających, tj. 7,52%,
 - 9 informacji sygnałnych zostało przekazanych do innych komórek organizacyjnych urzędu tj. 6,77%,
 - 4 informacje sygnałne przekazano wg właściwości do innego organu, instytucji tj. 3,01%,
 - 31 informacji sygnałnych zakończono przesłaniem listu behawioralnego po przeprowadzonej analizie, tj. 23,31%,
 - 76 informacji sygnałnych odłożono po przeprowadzonej analizie –ad acta – 57,14%,
- dotychczas zweryfikowano 18 informacji w 2022 r. (11,61%),
- w trakcie prowadzone są 4 sprawy: 3 czynności sprawdzające, 1 sprawa została skierowana do komórki SKP celem przeprowadzenia nabycia sprawdzającego.

Przedstawione dane statystyczne pozwalają stwierdzić, że kontrolowany organ zweryfikował w 2021 r. około 86 % informacji sygnałnych, w tym wszystkie zaległe zawiadomienia z 2020 r., które stanowiły ponad 28 % ogółu ilości zrealizowanych spraw. Tylko 22 sprawy (tj. ok. 14,19%) w stosunku do ogółu nie zostały zakończone w kontrolowanym okresie. Najwięcej, bo ponad 57% weryfikacji informacji sygnałnych zostało zakończonych odłożeniem ad acta po przeprowadzonej analizie. Informacje sygnałne każdorazowo były poddawane przez Urząd analizie oceniającej zasadność prowadzenia dalszych czynności sprawdzających, czy kontrolnych. Jak ustalono w toku przedmiotowej kontroli, prowadzone są czynności sprawdzające w 3 sprawach i w 1 sprawie skierowano do weryfikacji w ramach procedury nabycia sprawdzającego.

2. Terminowość ewidencjonowania informacji sygnałnych, jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w kontrolowanym okresie

W 2021 roku w Urzędzie Skarbowym w Lesznie w module KONTROLA systemu PoltaxPlus zaewidencjonowano ogółem 117 informacji sygnałnych, jako źródła kontroli, a zrealizowano 133 z tego (95 spraw, które wpłynęły w badanym okresie tj. 2021 r., 38 spraw, których realizacja została zakończona w 2021 r. (wpłynęły przed 2021 r.)).

W 2021 r. przekazano 41 informacji z S KTI KAS do Urzędu Skarbowego w Lesznie, które ewidencjonowano (nie rejestrowano jako źródeł kontroli zgłoszeń KTI KAS dublujących się) jako źródła kontroli w module KONTROLA. W kontrolowanym okresie zakończono obsługę 48 zgłoszeń, w tym 20 zgłoszeń KTI KAS z 2020 r., 28 zgłoszeń KTI KAS z 2021 r.; w przypadku 11 zgłoszeń KTI KAS realizacja została zakończona w 2022 r.

Kontroli poddano losowo wybrane poniżej 20 spraw w zakresie terminowości rejestrowania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu PoltaxPlus:

Lp.	Nr sprawy z systemu Kancelaryjnego BA	Nadany Nr źródła kontroli w module KONTROLA	Data wpływu informacji sygnałnej do organu	Data rejestracji informacji sygnałnej w module KONTROLA	Różnica między datą rejestracji a datą wpływu [kolumna 5- kolumna 4]
1	2	3	4	5	6
1	(...)	(...)	02.11.2020	23.11.2020	21 dni
2	(...)	(...)	19.07.2021	22.07.2021	3 dni
3	(...)	(...)	26.05.2021	04.06.2021	9 dni
4	(...)	(...)	22.09.2020	23.09.2020	1 dzień
5	(...)	(...)	07.09.2021	14.09.2021	7 dni
6	(...)	(...)	25.01.2021	22.12.2021	331 dni (10 m- cy i 28 dni)
7	(...)	(...)	06.11.2020	23.11.2020	17 dni
8	(...)	(...)	13.07.2021	14.07.2021	1 dzień
9	(...)	(...)	28.07.2021	30.07.2021	2 dni
10	(...)	(...)	17.01.2020	23.01.2020	6 dni
11	(...)	(...)	24.06.2021	24.06.2021	1 dzień
12	(...)	(...)	22.06.2021	24.06.2021	2 dni
13	(...)	(...)	23.09.2021	27.09.2021	4 dni
14	(...)	(...)	20.04.2021	28.04.2021	8 dni
15	(...)	(...)	28.01.2020	31.01.2020	3 dni
16	(...)	(...)	27.04.2021	28.04.2021	1 dzień
17	(...)	(...)	18.03.2021	24.03.2021	6 dni

18	(...)	(...)	20.11.2020	24.11.2020	4 dni
19	(...)	(...)	08.07.2021	12.07.2021	4 dni
20.	(...)	(...)	02.02.2021	08.02.2021	6 dni

Analizując przedmiotowe dane należy wskazać, że pracownicy obsługujący informacje sygnałne starają się w terminie kilku dni, do tygodnia po otrzymaniu zgłoszenia zarejestrować je w obowiązujących systemach informatycznych. W przypadku trudności zidentyfikowania podmiotu zgłoszenia, czy nieobecności pracownika realizującego zadanie, okresy są dłuższe. Na podstawie zanalizowanej próby kontrolnej 20 spraw ustalono, że:

- wszystkie informacje sygnałne zostały zarejestrowane w systemie kancelaryjnym BA oraz w module KONTROLA systemu PoltaxPlus jako źródła kontroli;
- w 17 przypadkach (tj. 85%) termin rejestracji informacji sygnałnej od dnia wpływu do organu wyniósł do 10 dni, w 2 przypadkach (tj. 10%) wyniósł do 21 dni tj. 17 i 21 dni i tylko w 1 przypadku (tj. 5%) termin ten był bardzo odległy i wyniósł 331 dni tj. 10 miesięcy i 28 dni;
- zgłoszenia KTI KAS wpływające do Urzędu obsługiwano i ewidencjonowano w module KONTROLA systemu PoltaxPlus, tak jak pozostałe źródła kontroli, zgodnie z zaleceniami Dyrektora IAS w Poznaniu określonymi w piśmie z 1 grudnia 2020 r., nr 3001-ICK2.4022.58.2020.3.

Ocena częściowa - zasadniczo wszystkie zewnętrzne źródła kontroli objęte sprawdzeniem ewidencjonowano w terminie od 1 dnia do 21 dni tj. w terminie do 1 miesiąca od wpływu informacji sygnałnej do organu. Tylko w jednym przypadku termin ten został znacznie przekroczony, gdyż źródło zaewidencjonowano w terminie 331 dni od dnia wpływu informacji do Urzędu. Powyższy przypadek późnego zarejestrowania informacji sygnałnej w module KONTROLA systemu PoltaxPlus organ tłumaczył niedopatrzaniem ze strony pracownika. Na uwagę zwraca jednak fakt, że w sprawie skuteczna okazała się kontrola funkcjonalna przeprowadzona w okresie 9.12.2021-21.12.2021, która ujawniła brak odnotowania powyższej informacji, jako źródła kontroli w module KONTROLA i w ostateczności zakończyła się jej zarejestrowaniem w dniu 22.12.2021 r. Biorąc pod uwagę występującą w tym okresie sytuację epidemiczną, oddelegowanie pracowników do pracy zdalnej i realizację pozostałych priorytetowych zadań w kontrolowanym okresie, jednorazowe opóźnienie nie rzutuje na ogólną ocenę weryfikowanego zagadnienia.

Zatem, z uwagi na powyższe, zagadnienie terminowości ewidencjonowania źródeł kontroli w module KONTROLA oceniono pozytywnie.

3. Kompletność ewidencjonowania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w kontrolowanym okresie

Zgodnie z *Wytycznymi do wprowadzania danych do podsystemu KONTROLA* należy ewidencjonować wszystkie źródła kontroli, bez względu na to, czy stanowią podstawę do wszczęcia kontroli.

W zakresie kompletności ewidencjonowania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli, w tym zgłoszonych przez system KTI KAS, na dzień rozpoczęcia kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, nie stwierdzono niezaewidencjonowanych źródeł kontroli.

W trakcie przedmiotowej kontroli ujawniono przypadki dublowania wpływających do organu informacji sygnałnych. Zdarzały się sytuacje, że osoba zgłaszająca informowała w tej samej sprawie jednocześnie Urząd Skarbowy w Lesznie, inny urząd skarbowy, IAS w Poznaniu oraz dokonywała zgłoszenia KTI KAS. Wówczas zakładano jedną sprawę, a jako datę wpływu sprawy wprowadzano datę pisma, które jako pierwsze wpłynęło do Urzędu Skarbowego w Lesznie.

W kontrolowanym okresie nie odnotowano informacji sygnałnych zgłaszanych telefonicznie. Na podstawie złożonych wyjaśnień⁶ ustalono, że zwyczajowo po odebraniu telefonu od osoby chcącej dokonać zgłoszenia, proszono aby w miarę możliwości skorzystała z numeru infolinii, bądź skrzynki e-mail powiadomkas@mf.gov.pl i zgłosiła informację bezpośrednio do Krajowego Telefonu Interwencyjnego KTI KAS. W przypadku kontaktu z osobą, która mimo wszystko wyrażała chęć złożenia informacji sygnałnej telefonicznie, przyjmowano zgłoszenia sporządzając na tę okoliczność notatkę służbową z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej. W ten sposób udokumentowany wniosek obsługiwany i rejestrowany był, jak każda informacja sygnałna.

Ponadto ustalono, że nie podlegały rejestracji w module KONTROLA systemu PoltaxPlus zawiadomienia, z których wynikało, iż dotyczą podmiotu będącego we właściwości miejscowej innego organu, bądź nie była możliwa identyfikacja podmiotu.

Informacje sygnałne, które wpłynęły po 14 czerwca 2021 r. ewidencjonowano również w module Rejestr Informacji systemu ZISAR II. Aktualnie w systemie ZISAR PLUS wszystkie informacje sygnałne są w nim rejestrowane, także te, które dotyczą podmiotów spoza właściwości Urzędu. Przekazanie sprawy następuje elektronicznie z wykorzystaniem systemu ZISAR PLUS.

Ocena cząstkowa – Działania Urzędu w zakresie kompletności ewidencjonowania informacji sygnałnych jako zewnętrznych źródeł kontroli w module KONTROLA systemu PoltaxPlus oceniono pozytywnie.

4. Poprawność wprowadzania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w kontrolowanym okresie

Zasady ewidencjonowania źródeł kontroli w module KONTROLA uregulowane są w Podręczniku użytkownika aplikacji POLTAX KONTROLA (kody operacji KONKON (koncepcja kontroli), KON.2.1.1. (Ewidencja dokumentów źródła kontroli), KON.2.1.3 (Przetwarzanie zaewidencjonowanego źródła kontroli).

Szczegółowemu sprawdzeniu poddano wytypowanych wcześniej 20 źródeł kontroli wskazanych w pkt 2 w zakresie: znaku pisma, numeru pisma, daty złożenia, daty wpływu, nadawcy, kogo dotyczy, ważności, statusu.

Przeprowadzona weryfikacja wytypowanych 20 źródeł kontroli wykazała:

- w polu „znak pisma” w jednym przypadku wprowadzono numer zgłoszenia KTI KAS, a w pozostałych przypadkach pole było puste. Zgodnie z podręcznikiem w polu „Znak pisma” należy wprowadzić znak pisma nadawcy;

⁶ Wyjaśnienia z 12 grudnia 2022 r.

- w polu „numer pisma” zgodnie z podręcznikiem należy wprowadzić nr pisma nadany przez urząd (komórkę przyjmującą pismo). W Urzędzie Skarbowym w Lesznie w polu „numer pisma” wprowadzono nr pisma z BA, numer zgłoszenia KTI KAS, numer informacji sygnałnej z systemu ZISAR II. Tylko w jednym przypadku odnotowano numer pisma nadany przez komórkę przejmującą pismo. Natomiast w przypadku 4 informacji sygnałnych pole „numer pisma” było puste, nie wprowadzono żadnych danych.

W tym zakresie wyjaśniono⁷, że w przypadku informacji sygnałnej wypełnienie pola „Znak pisma” raczej nie występuje, ponieważ nadawcy nie nadają numerów swoim pismom. Natomiast odnośnie pola „Numer pisma” wpisywany był zwyczajowo nr BA bądź nr zgłoszenia KTI KAS.

Z podręcznika użytkownika aplikacji POLTAX KONTROLA (KON.2.1.1 Ewidencja źródła kontroli) wynika, że w polu „Numer pisma” należy wprowadzić numer pisma nadany przez urząd (komórkę przejmującą pismo). Dodatkowo nadany numer pisma musi być unikalny w bazie danych Urzędu, a takim numerem niewątpliwie jest numer z systemu Kancelaryjnego BA lub nr zgłoszenia KTI KAS.

Pozostałe dane związane z rejestrowaniem informacji sygnałnej w module KONTROLA zostały wprowadzone rzetelnie. Zatem, mając powyższe na uwadze przyjęto złożone wyjaśnienia w tym zakresie.

Jednocześnie ustalono, że wszystkie informacje sygnałne objęte próbą kontrolną zarejestrowane jako źródła kontroli w module KONTROLA posiadały status-Z-sprawa zakończona. Informacje sygnałne, które wpłynęły po 14 czerwca 2021 r. ewidencjonowano również w module Rejestr Informacji systemu ZISAR II.

Ocena częściowa – Należy stwierdzić, że kontrolowana jednostka działała niezgodnie z podręcznikiem użytkownika aplikacji POLTAX KONTROLA w zakresie ujawnionych błędów. W zakresie 4 informacji sygnałnych podczas rejestrowania źródła kontroli w polu numer pisma nie wprowadzono żadnych danych (pola były puste), co stanowi 20% błędnego zapisu. Stwierdzone nierzetelne wprowadzanie źródeł kontroli do modułu KONTROLA systemu POLTAXPLUS ze względu na rodzaj i wagę ujawnionych błędów, stanowi uchybienie. Skutkiem stwierdzonych uchybień jest brak rzetelnej informacji wprowadzonej do bazy danych systemu informatycznego. W związku z powyższym działania Naczelnika Urzędu należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

5. Realizacja informacji sygnałnych zarejestrowanych jako źródła kontroli

W module KONTROLA systemu PoltaxPlus nadzór nad ewidencjonowaniem informacji sygnałnych oraz zakończeniem źródeł kontroli sprawowali kierownik komórki SKA-2, w zakresie swoich spraw pracownik zastępujący kierownika komórki SKA-2 oraz drugi pracownik komórki SKA-2 obsługujący informacje sygnałne. W przypadku weryfikacji informacji sygnałnej w procedurze kontroli podatkowej, obsługę źródeł kontroli przejmowała komórka SKP wraz z zamknięciem sprawy. Dodatkowo, w związku z obowiązkiem zamknięcia źródeł kontroli w następstwie wdrożenia systemu ZISAR II, działania w tym zakresie koordynował T.R - pracownik zastępujący kierownika komórki SKA-2 i obsługujący informacje sygnałne.

⁷ Wyjaśnienia z 23 grudnia 2022 r.

Weryfikacja źródeł kontroli w module KONTROLA systemu PoltaxPlus dokonywana była na bieżąco w stosunku do prowadzonych spraw pod kątem ich zamknięcia/zakończenia. Moduł KONTROLA obsługiwany był przez wiele komórek tj. SKA-2, SKP, czy SPV. Zatem rejestrowanie, weryfikacja i zamykanie spraw realizowane było przez różne komórki organizacyjne i w różnych terminach. Ustalono, że działania w tym zakresie przeprowadzane przez pracowników komórki SKA-2 dokonywane były na bieżąco.

Klasyfikacji informacji, jako źródła kontroli i jego istotności, dokonywała komórka SKA-2 wg obowiązującej Wewnętrznej Procedury Postępowania Nr 4/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie z dnia 4 sierpnia 2021 r. w sprawie typowania podmiotów do kontroli podatkowej i planowania kontroli podatkowej.

Na podstawie analizy w przedmiotowym zakresie próby 20 losowo wybranych spraw wskazanych w pkt 2 stwierdzono:

- wszystkie informacje sygnałne zarejestrowane jako źródła kontroli w module KONTROLA posiadały status – Z – sprawa zakończona;
- informacje sygnałne, które wpłynęły po 14 czerwca 2021 r. zaewidencjonowano w Rejestrze Informacji systemu ZISAR II;
- w stosunku do badanych informacji sygnałnych dokonano analizy i oceny źródła z uwzględnieniem kryteriów wynikających z obowiązujących procedur i instrukcji;
- w razie potrzeby występowano do zawiadamiającego o uzupełnienie zgłoszenia o doprecyzowanie okoliczności zawartych w zawiadomieniu;
- uzupełniano proces weryfikacji przedmiotowych informacji sygnałnych o dane uzyskane w ramach współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu, urzędami skarbowymi, organami (np. komórki SKP, PIP, SKK);
- badane źródła kontroli zamykano w terminach (liczonych od dnia wpływu informacji sygnałnej do dnia zakończenia czynności weryfikacyjnych w komórce SKA-2): 1 sprawa do 30 dni, 4 sprawy do 60 dni, 2 sprawy do 100 dni, 9 spraw do 160 dni, 4 sprawy do 200 dni.

Według złożonych wyjaśnień na dłuższy termin weryfikacji miały wpływ trudności związane z obowiązującymi obostrzeniami epidemicznymi, przedłużanie weryfikacji spowodowanej koniecznością powzięcia informacji od innego organu podatkowego celem oszacowania obrotów na portalu aukcyjnym, oczekiwanie na informację zwrotną po przeprowadzeniu działań w ramach akcji paragonowej LATO 2021, przesłanie informacji do ZUS w związku z informacjami będącymi w kompetencji tej instytucji.

Ponadto, wśród analizowanych spraw stwierdzono sytuacje, w których pracownicy obsługujący informacje sygnałne, zwracali się do zawiadamiającego o doprecyzowanie treści zgłoszenia i przesłania materiałów dowodowych. Powyższe działanie poprzedzone było wstępną analizą informacji sygnałnej i jednocześnie wysyłane było potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia wraz z prośbą o uzupełnienie zgłoszenia.

Ponadto, gdy z treści donosu wynikały informacje, które nie były związane wyłącznie z nadużyciami w sferze podatkowej, informacje takie przekazywane były do innych instytucji, organów. W zależności od rodzaju i zakresu otrzymanych informacji były to:

- Państwowa Inspekcja Pracy (w sytuacji, gdy informacja dotyczyła naruszenia praw pracowniczych);

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych (w sytuacji, gdy wystąpiło podejrzenie nieodprowadzania lub nieprawidłowości w odprowadzaniu składek społecznych);
- Policja (w sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. handel podrobionymi towarami).

W toku kontroli ustalono, że przedmiotowe informacje przekazywane były w trakcie prowadzonych analiz. W sytuacji, gdy inne organy zweryfikowały przekazane im informacje, udzielały odpowiedzi o sposobie ich wykorzystania oraz uzyskanych wynikach.

W większości analizowanych spraw tj. 12/20 informacje niezbędne organ posiadał na etapie oceny informacji. Zgromadzone dane pozwalały na dokonanie analizy oceniającej informacje i możliwości zakończenia sprawy. W przedmiotowych 12 sprawach zakończono zatem weryfikację na etapie czynności analitycznych wraz z oceną informacji udokumentowaną „Kartą o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji” i 4 wysłanymi listami behawioralnymi i 1 korespondencją do ZUS-u. Odnosząc się do przedmiotowych spraw, okres od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji, w analizowanych sprawach wyniósł od 30 dni do 193 dni. W kolejnych 7/20 sprawach, po przeprowadzonej analizie oceniającej informacje kierowano wnioski do odpowiednich komórek organizacyjnych urzędu, innych organów podatkowych celem realizacji zarekomendowanych czynności (np. czynności sprawdzających, postępowania karnego skarbowego, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej). W tym przypadku okres od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji w analizowanych sprawach wyniósł od 35 dni do 163 dni. Wśród kontrolowanych spraw obranej próby kontrolnej w 1 sprawie w trakcie prowadzenia czynności analitycznych przeprowadzono czynności sprawdzające uzasadniając dłuższy termin weryfikacji informacji sygnałnych - okres ten od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji wyniósł 95 dni. Tylko w 1 sprawie podjęte czynności analityczne zostały zakończone w terminie 1 miesiąca i udokumentowane kartą analizy. Pozostałe terminy weryfikacji do 2 miesięcy tj. od 35 do 56 dni stwierdzono: w 1 sprawie zakończonej czynnościami analitycznymi wraz z listem behawioralnym (56 dni) oraz w 3 sprawach w których po zakończonej analizie oceniającej informacji skierowano wnioski o podjęcie działań przez komórki SKK, czy komórki SKP (35/46/48 dni).

Podsumowując, w toku przedmiotowej kontroli pomimo wykonywania pierwszych czynności dot. sprawdzenia właściwości miejscowej po wpływie informacji do Urzędu, zarejestrowaniu sprawy oraz wysłaniu potwierdzenia o przyjęciu informacji sygnałnej do zgłaszającego, stwierdzono długie niczym nieuzasadnione okresy przewlekłego prowadzenia czynności analitycznych lub okresy bezczynności.

Ocena przedmiotowego zagadnienia została przedstawiona w dalszej części niniejszego dokumentu.

Zawiadamiający, którzy ujawnili swoje dane identyfikacyjne otrzymywali informację zwrotną o przyjęciu zgłoszenia. Pismo takie zawierało pouczenie o przepisach prawa wynikających z art. 129, w związku z art. 280, art. 292 oraz art. 293 § 1 i § 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Wyjątek stanowią informacje wpływające poprzez S KTI KAS, gdzie nie wysyła się informacji zwrotnych.

Powyższe zagadnienie zobrazowano na wybranej losowo próbie kontrolnej 10 spraw

LP.	Numer sprawy	Nadany nr źródła kontroli w module KONTROLA	Data wpływu informacji sygnałnej	Data powiadomienia zawiadamiającego o przyjęciu zgłoszenia (data pisma kierowanego do zawiadamiającego)
1.	(...)	(...)	22.09.2020 r.	30.09.2020 r.
2.	(...)	(...)	18.12.2020 r.	23.12.2020 r.
3.	(...)	(...)	17.12.2020 r.	29.12.2020 r.
4.	(...)	(...)	07.12.2020 r.	08.12.2020 r. /i przesłano wg właściwości do innego organu podatkowego
5.	(...)	(...)	29.10.2021 r.	04.11.2021 r.
6.	(...)	(...)	09.04.2021 r.	14.04.2021 r.
7.	(...)	(...)	04.06.2021 r.	04.06.2021 r.
8.	(...)	(...)	23.07.2021 r.	23.07.2021 r.
9.	(...)	(...)	22.02.2021 r.	25.02.2021 r.
10.	(...)	(...)	29.01.2021 r.	03.02.2021 r.

Podsumowując przedmiotowe dane wykazane w powyższej tabeli wskazać należy, że kontrolowany organ wywiązywał się z obowiązku każdorazowego i terminowego informowania zawiadamiającego, który ujawnił swoje dane o przyjęciu zgłoszenia. W złożonych wyjaśnieniach podkreślono, że organ przyjął zasadę nie powiadamiania o przyjęciu informacji sygnałnej w przypadku zgłoszeń otrzymywanych przez S KTI KAS, informacji telefonicznych, gdzie dzwoniący jest powiadamiany w trakcie rozmowy o postanowieniach wynikających z Ordynacji podatkowej oraz zgłoszeń mailowych, gdzie nie ujawniono pełnych danych pozwalających na identyfikację zgłaszającego.

W kontekście powyższego należy podkreślić, że w przypadku wpływu informacji sygnałnej, która kierowana jest do urzędu bezpośrednio przez „wnoszącego” informację, należy możliwie bezzwłocznie udzielić odpowiedzi zawiadamiającemu, z uwzględnieniem tajemnic ustawowo chronionych, w tym tajemnicy skarbowej określonej w Dziale VII, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa. Szczególnych starań należy dołożyć celem zachowania tajemnicy skarbowej, tzn. informacja sygnałna powinna być ograniczona do niezbędnego minimum, bez ujęcia sedna sprawy, danych osobowych, ustaleniach dokonanych przez urząd itp. Powyższe pozwoli wyeliminować sytuacje skutkujące zarzutami dotyczącymi bezczynności organu podatkowego (pismo Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów nr DPP4. 8622.111.2019 z 19 sierpnia 2019 r.).

Ocena częściowa - W zakresie oceny realizacji informacji sygnałnych zarejestrowanych jako źródła kontroli przez organ należy wskazać, że analiza badanych spraw wykazała w szczególności nieprawidłowości związane ze zbyt długą weryfikacją informacji sygnałnych. Pomimo wykonywania pierwszych czynności dot. sprawdzenia właściwości miejscowej po wpływie informacji do Urzędu, zarejestrowaniu sprawy oraz wysłaniu potwierdzenia o przyjęciu informacji sygnałnej do zgłaszającego, stwierdzono długie niczym nieuzasadnione okresy przewlekłego prowadzenia czynności analitycznych lub okresy beczynności - okres od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji w analizowanych sprawach tj. 13/20 wyniósł od 56 dni do 193 dni.

Z związku z powyższym oceniono działania organu pozytywnie z nieprawidłowościami. Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są pracownicy realizujący sprawy, kierownik komórki SKA-2 oraz kierownictwo jednostki.

6. Zbadanie realizacji informacji sygnałnych pod kątem prawidłowości i terminowości weryfikacji informacji sygnałnych w ramach prowadzenia czynności analitycznych, czynności sprawdzających i kontroli podatkowej

Przedmiotowe zagadnienie zbadano w oparciu o wybraną losowo próbę kontrolą 10 spraw o statusie zakończone (w module KONTROLA systemu PoltaxPlus, nie stwierdzono źródeł kontroli o statusie T- w toku oraz W-wpłynęło).

Lp.	Numer sprawy	Nadany Nr źródła kontroli w module KONTROLA	Data wpływu informacji sygnałnej do organu	Data zakończenia czynności analitycznych	Rodzaj podjętych działań
1	(...)	(...)	25.08.2020	19.02.2021	czynności analityczne, skierowano do komórki SKK zawiadomienie o popełnieniu czynu zabronionego - wymierzono karę grzywny w drodze mandatu karnego
2	(...)	(...)	07.05.2021	03.11.2021	czynności analityczne, czynności sprawdzające w zakresie nieujawnionych źródeł przychodów
3	(...)	(...)	12.07.2021	06.09.2021	czynności analityczne, czynności sprawdzające
4	(...)	(...)	02.12.2021	13.12.2021	czynności analityczne, czynności sprawdzające
5	(...)	(...)	04.05.2021	27.09.2021	czynności analityczne, zawiadomienie PIP
6	(...)	(...)	20.04.2021	27.09.2021	czynności analityczne, sprawa odłożona ad acta
7	(...)	(...)	13.07.2021	26.10.2021	czynności analityczne, skierowano wniosek do SKK - przeprowadzono postępowanie karne skarbowe - wymierzono karę grzywny w drodze mandatu karnego

8	(...)	(...)	03.08.2020	19.02.2021	czynności analityczne, skierowano do komórki SKK zawiadomienie o popełnieniu czynu zabronionego - wymierzono karę grzywny w drodze mandatu karnego
9	(...)	(...)	29.01.2021	28.06.2021	czynności analityczne, list behawioralny
10	(...)	(...)	01.12.2021	23.03.2022	czynności analityczne, odłożono ad acta

Na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lesznie stosował zatwierdzony przez Szefa KAS dokument Polityka Zarządzania Procesem Analitycznym w KAS (PZPA), kwiecień 2019 wraz z załącznikiem nr 3 „Oceny wiarygodności informacji”. We wprowadzonym dokumencie Wewnętrznej Procedury Postępowania NR 4/2021 z 4 sierpnia 2021 r. określono, tryb postępowania z wpływającymi do Urzędu informacjami sygnałnymi. W przedmiotowym dokumencie wewnętrznym sporządzonym w oparciu o przesłaną do stosowania dokumentację z Ministerstwa Finansów usystematyzowano i ujednolicono działania jakie winny być podejmowane na poziomie urzędu, w tym w zakresie analizy zewnętrznych źródeł kontroli zarejestrowanych informacji sygnałnych dokumentowanych z wykorzystaniem formularza „Karta o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji”.

Poddane kontroli informacje sygnałne zostały wnikliwie przeanalizowane i dokonano stosownych sprawdzeń w dostępnych bazach danych. W stosunku do badanych informacji sygnałnych dokonywano ich analizy i oceny źródła z uwzględnieniem kryteriów wynikających z obowiązujących procedur i instrukcji.

W ramach niniejszych czynności kontrolnych zbadano zgromadzoną dokumentację i ustalono:

- ❖ W zakresie terminowości realizacji spraw związanych z obsługą informacji sygnałnych złożono wyjaśnienia⁸, w których wskazano, że każde źródło kontroli, w tym informacje sygnałne załatwiane są w maksymalnym terminie 6 miesięcy od daty wpływu do Urzędu. W odniesieniu do próby kontrolnej 10 spraw stwierdzono, w 8 przypadkach okres jaki upłynął od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji wraz z określeniem sposobu załatwienia sprawy był odległy i wynosił: w 1 sprawie 200 dni, w 4 sprawach od 150 dni do 180 dni, w 1 sprawie 146 dni i w 2 sprawach 105/112 dni. Tylko w 2 sprawach od daty wpływu informacji sygnałnej do urzędu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji upłynęło odpowiednio 11 dni oraz w drugiej sprawie 56 dni tj. ok. 2 miesięcy. Zatem, w 9 przypadkach ocena informacji sygnałnej została dokonana w terminie przekraczającym 1 miesiąc od czasu jej wpływu do Urzędu tj. w okresie od 56 dni do 200 dni.

Znaczną rozpiętość czasową w zakresie terminowości przeprowadzenia czynności analitycznych zakończonych sporządzeniem karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji wraz z rekomendacją kierunku dalszego działania w sprawie informacji stwierdzono również w większości analizowanych 20 spraw objętych kontrolą

⁸ Wyjaśnienia z 12 grudnia 2022 r.

opisanych w pkt 5 pt. „Realizacja informacji sygnałnych zarejestrowanych jako źródła kontroli”. Stwierdzono, że okres ten był równie odległy i wynosił w 4 sprawach do 60 dni, w 2 sprawach do 100 dni, w 9 sprawach do 160 dni, w 4 sprawach do 200 dni. I tak jak poprzednio tylko w 1 sprawie podjęte czynności analityczne zostały zakończone w terminie 1 miesiąca od dnia wpływu informacji sygnałnej do organu.

Przechodząc zatem do szczegółowej analizy 10 spraw objętych próbą kontrolną stwierdzono, że w analizowanych 4/10 spraw informacje niezbędne organ posiadał na etapie przeprowadzanej analizy i oceny informacji zakończonej sporządzeniem karty analizy. Zgromadzone zatem dane pozwalały na dokonanie analizy oceniającej informacje i końcowo zakończenia sprawy. Okres od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji w analizowanych sprawach wyniósł od 112 dni do 160 dni. W kolejnych 2/10 sprawach po przeprowadzonej analizie oceniającej informacje kierowano wnioski do odpowiednich komórek organizacyjnych urzędu, celem realizacji zarekomendowanych czynności (np. czynności sprawdzające, postępowanie karne skarbowe). W tym przypadku okres od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji w analizowanych sprawach wyniósł 105 i 180 dni. Wśród kolejnych kontrolowanych spraw tylko w 3/10 sprawach w trakcie prowadzenia czynności analitycznych przeprowadzono czynności sprawdzające uzasadniające dłuższy termin weryfikacji informacji sygnałnych. Okres ten od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji w analizowanych sprawach wyniósł od 56 dni do 200 dni. Tylko w jednej sprawie podjęte czynności analityczne zostały zakończone w terminie do 1 miesiąca tj. po 11 dniach i udokumentowane kartą analiz. Mając powyższe na uwadze ustalono, że w toku przedmiotowej kontroli pomimo wykonywania pierwszych czynności po wpływie informacji sygnałnej dot. sprawdzenia właściwości miejscowej po wpływie informacji do Urzędu, zarejestrowaniu sprawy oraz wysłaniu potwierdzenia o przyjęciu informacji sygnałnej do zgłaszającego, stwierdzono długie niczym nieuzasadnione okresy przewlekłego prowadzenia czynności analitycznych lub okresy bezczynności. Okres od daty wpływu informacji sygnałnej do organu do daty zatwierdzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji w analizowanych sprawach tj. 6/10 wyniósł od 105 dni do 180 dni.

Odnosząc się zatem do złożonych wyjaśnień i dokonanych powyżej ustaleń w przedmiotowej kwestii należy stwierdzić, że wyznaczenie 6 miesięcznego terminu na obsłużenie informacji sygnałnej w komórce SKA-2 spowodowało, że po otrzymaniu informacji sygnałnej przyjęto praktykę przeprowadzania analizy wstępnej ograniczającej się do sprawdzenia właściwości miejscowej po wpływie informacji do Urzędu, zarejestrowaniu sprawy oraz wysłaniu potwierdzenia o przyjęciu informacji sygnałnej do zgłaszającego. Następnie z uwagi na fakt, że pracownicy zajmujący się informacjami sygnałnymi w zakresie swoich obowiązków prowadzili również inne czynności realizowane w komórce, skutkowało to odłożeniem w czasie przeprowadzenia szczegółowej analizy informacji lub prowadzenia jej w znacznym horyzoncie czasowym. Powyższe zostało potwierdzone w złożonych wyjaśnieniach. W przypadku, gdy analiza wstępna wskazywała, iż sprawa nie była pilna realizowano ją po zakończeniu innych bardziej naglących i ważnych spraw.

Termin rozpoczęcia rozpracowywania sprawy, był uzależniony od indywidualnych możliwości „przerobowych” danego pracownika. Jak argumentowano sprawy te nie mały statusu priorytetowego. Pierwsze czynności po wpływie informacji sygnałnej polegały na sprawdzeniu właściwości miejscowej, zarejestrowaniu sprawy w rejestrach (KTI KAS, BA, KONTROLA, ZISAR II) oraz wysłaniu potwierdzenia przyjęcia informacji sygnałnej. Szybkość podejmowanych czynności była uzależniona od oceny pracownika, który kierował się nałożonymi priorytetami oraz koniecznością i terminowością realizacji innych zadań przekazanych do wykonania. Podkreślono, że wydłużenie czasu obsługi informacji sygnałnych wynikało również z korzystania z coraz to większej liczby dostępnych baz danych. Niemniej, im więcej informacji jest gromadzonych, tym bardziej wspomagają one analizę, a zatem też proces decyzyjny. Należy się zgodzić, że prowadzi to również do narastającego obciążenia pracą, a z tym wiąże się właściwa organizacja pracy oraz zapewnienie szkoleń dla ciągłego doskonalenia analityków. W kontrolowanym okresie wielu pracowników komórki SKA-2 wysyłanych było na pracę zdalną. Prowadzenie czynności z zakresu działań komórki było utrudnione, ze względu na brak możliwości skontaktowania się z podatnikiem w celu przekazania dokumentacji do przeprowadzenia czynności sprawdzających. Ponadto w związku z nieprawidłowościami w wygenerowanych w usłudze Twój e-PIT zeznań podatkowych komórka SKA-2 jest dodatkowo obciążona zadaniami wynikającymi z obsługi tych zeznań podatkowych. Ponadto przekazanie w kontrolowanym okresie przez Ministerstwo Finansów raportów z nieprawidłowościami rodziło konieczność podjęcia działań polegających na sporządzeniu korekt z urzędu zgodnie z art. 45ce ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Ponadto komórka SKA-2 obsługuje korekty zeznań podatkowych oraz weryfikuje błędne zeznania podatkowe. Zadania te są priorytetowe ze względu na konieczność bezwzględnego wyeliminowania nieprawidłowości i dokonania zwrotów nadpłat podatnikom.

W przedmiotowej kwestii należy wskazać, że zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa organy podatkowe powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwiane niezwłocznie. Zatem, przyjęcie 6 miesięcznego terminu na obsłużenie informacji sygnałnej w komórce SKA-2 było błędne. Podejmowane na wstępie przez organ czynności nie zmierzały wprost i skutecznie do finalnego załatwienia sprawy. Nie charakteryzowały się koncentracją podejmowanych czynności niezbędną w świetle art. 125 ustawy Ordynacja podatkowa.

Podsumowując, przedmiotowe sprawy powinny być załatwiane w urzędzie bez zbędnej zwłoki, a przeprowadzana analiza powinna zmierzać do podjęcia decyzji o prowadzeniu dalszych działań lub odstąpieniu od czynności i zakończeniu obsługi informacji sygnałnej. Jednocześnie należy wskazać, że informacja sygnałna pozostawiona bez podejmowania dalszych czynności (możliwa dalsza analiza w przyszłości) podlega ponownej weryfikacji po 6 miesiącach od wpływu do Urzędu. W sytuacji braku nowych ustaleń, informacji dających podstawę do podjęcia czynności sprawdzających/kontroli podatkowej pozostawia się je ad acta.

Jak ustalono, na efektywność oraz terminowość realizowanych spraw z wpływających informacji sygnałnych ma wpływ również współpraca i wymiana informacji między komórkami. W kwestii współpracy i wymiany informacji między zainteresowanymi

komórkami w Urzędzie wskazano, że oprócz sformalizowanych form komunikacji, ważna jest bezpośrednia współpraca i wymiana informacji między komórkami.

Według złożonych wyjaśnień⁹ po zakończonej analizie zwyczajowo komórka SKA-2 zwracała się z prośbą w kierowanych wnioskach o podjęcie działań i przesłania informacji zwrotnej. Współpracujące komórki kończąc sprawę ewidencjonują ją w odpowiednich programach informatycznych. Przyjęto następującą praktykę w tym zakresie:

- do komórki SKA-1 -zwracano się pisemnie we wniosku o przeprowadzenie czynności sprawdzających z tytułu podatku od towarów i usług. Komórka ta udzielała odpowiedzi pisemnie dokumentem wewnętrznym. W informacji zwrotnej wskazywano czy czynności zostały zakończone i z jakim wynikiem;
- do komórki SKK zwracano się ustnie z prośbą o udzielenie informacji zwrotnej, ze względu na to, że druk wniosku o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z KKS jest drukiem sformalizowanym i nie zawiera w swojej treści takiej możliwości. Jednakże informacje zwrotne o wyniku przekazanej sprawy komórka SKK przekazywała ustnie;
- do komórki SKP kierowany jest wniosek w postaci „Informacja o podmiocie typowanym do kontroli”, który nie zawiera wzmianki i konieczności udzielenia informacji zwrotnej. W ramach współpracy z komórką SKP w momencie przekazania sprawy omawiano temat z kierownikiem komórki SKP podczas każdorazowego typowania do kontroli. Przed podjęciem kontroli, jak również w trakcie jej trwania, jeżeli zaistniała potrzeba doprecyzowania przez analityka zleconej kontroli również kontrolujący kontaktowali się ustnie z analitykiem i kierownikiem SKA-2. Po zakończonej kontroli podatkowej ustnie przekazywano informacje o jej wyniku. Ponadto także analityk weryfikuje ten fakt w systemach (POLTAXPLUS - KONTROLA, ZISAR II), który odzwierciedla dokonane ustalenia, stwierdzone ryzyka. Po przekazaniu sprawy do dalszych czynności zakończenie sprawy nadzoruje kierownik komórki do której przekazano wniosek o podjęcie działań. Dodatkowo pracownicy SKA-2 obsługujący wnioski z KTI KAS są obowiązani do monitorowania spraw przekazanych do realizacji do innych komórek Urzędu, ze względu na konieczność udzielenia informacji zwrotnej. Ponadto pracownicy komórki SKA-2 monitorują na bieżąco swoje typowania do kontroli podatkowych z uwagi na monitorowanie wykonania miernika jakości wszystkich przekazywanych typowań;
- do komórki SKI - komórka była informowana o niezgodnościach ujawnionych w PoltaxPlus w zakresie danych rejestracyjnych. Według oświadczenia w badanym okresie przekazano informację o błędnym zapisie dot. obowiązku podatkowego po zakończeniu czynności sprawdzających. Przedmiotowa zmiana została wprowadzona.

Zasadniczo wnioski do innych komórek organizacyjnych Urzędu wysyłane były po zakończeniu analizy i opracowaniu karty analizy wraz z określeniem kierunku dalszego działania w sprawie.

- ❖ w zakresie sprawdzenia i dokumentowania w ramach wykonywanych czynności, w tym czynności sprawdzających dotyczących weryfikacji informacji sygnałnych, faktu ustanowienia pełnomocnika ogólnego Naczelnik Urzędu udzielił wyjaśnień¹⁰, w których wskazał, że w kontrolowanym okresie w prowadzonych czynnościach sprawdzających

⁹ Wyjaśnienia z 23 grudnia 2022 r.

¹⁰ Wyjaśnienia z 23 grudnia 2022 r.

podatnicy nie ustanawiali pełnomocnika ogólnego. Pracownicy komórek SKA-2 i SKA-1 przed podjęciem czynności sprawdzających ustalają czy podatnik ustanowił pełnomocnika. Dla potwierdzenia tego faktu korzysta się z aplikacji SSP. W sytuacji, gdy pracownik ma ograniczony dostęp do karty podmiotu w SSP, to ewentualne ustanowione pełnomocnictwa ogólne sprawdza się u osoby mającej uprawnienia do CRPO. Uprawnienia do rejestru CRPO posiada trzech pracowników SKA-2. Jeżeli takie pełnomocnictwo podatnik ustanowił, to pracownik prowadzący sprawę dokumentuje ten fakt wydrukiem z aplikacji SSP/CRPO. W kolejnych wyjaśnieniach z 29 grudnia 2022 r. dodatkowo poinformowano, że Kierownik komórki SKA-2 przed podpisaniem wezwania ponownie weryfikuje, czy nie wystąpiło pełnomocnictwo ogólne. Nie sporządzano na tę okoliczność tzw. screenów ze stron systemów SSP lub CRPO, ze względu na oszczędność papieru oraz bezprzedmiotowość.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że zgodnie z zasadą wynikającą z art. 123 § 1 Ordynacji podatkowej to na organie podatkowym ciąży obowiązek zapewnienia czynnego udziału stronie, zapewnienia czynnego udziału pełnomocnikowi, gdy został on ustanowiony. W związku z powyższym organy podatkowe, z racji dostępu do Centralnego Rejestru Pełnomocnictw Ogólnych, powinny każdorazowo sprawdzać, czy podatnik ustanowił pełnomocnika ogólnego. Jeżeli tak to kontakt z podatnikiem, zgodnie z art. 145 § 2 ustawy Ordynacja Podatkowa winien odbywać się za pośrednictwem tego pełnomocnika. Ponadto, w każdym przypadku nawiązania kontaktu, w tym telefonicznego z osobą reprezentującą interesy podatnika (np. z pracownikiem biura rachunkowego obsługującego podatnika, księgową) należy sprawdzić, czy osoba ta legitymuje się stosownym pełnomocnictwem do działania w imieniu podatnika – np. pełnomocnictwem ogólnym w Centralnym Rejestrze Pełnomocnictw Ogólnych (CRPO) bądź pełnomocnictwem szczególnym złożonym do akt sprawy.

Z uwagi na powyższe wskazuje się, że dla celów dowodowych należałoby rozważyć każdorazowy fakt dokumentowania weryfikacji ustanowienia pełnomocnictwa przez podatnika, chociażby odręcną adnotacją służbową wskazującą na podejmowane działania w tym zakresie.

- ❖ w 1 sprawie stwierdzono okres nieuzasadnionej zwłoki w prowadzeniu czynności sprawdzających informacji sygnałnej. Pomędzy dwoma wezwaniami (22.12.2021 r., 16.08.2022 r.) wystosowanymi do podatnika w ramach prowadzonych czynności sprawdzających (wszczętych 22.12.2021 r.) minęło ponad 8 miesięcy i organ nie podejmował żadnych czynności w sprawie. Czynności sprawdzające zakończono 16.09.2022 r. udokumentowane sporządzonym na tę okoliczność protokołem. Podobnie znaczną rozpiętość czasową - niemal roczną - organ wykazał nie podejmując żadnych czynności w sprawach będących „w toku” czynności sprawdzających. W pierwszej sprawie czynności sprawdzające trwają od 9.12.2021 r. (wystosowane w tym dniu wezwanie do podatnika). Z uwagi na brak reakcji wystosowano do podatnika 2 wezwanie 23.11.2022 r. tj. po ponad 11 miesiącach. Złożone wyjaśnienia w przedmiocie stwierdzonej znaczącej zwłoki organ argumentował znacznym obciążeniem pracy związanej w szczególności obsługą akcji PIT, koniecznością sporządzenia korekt z urzędu do wygenerowanych w usłudze e-PIT zeznań podatkowych oraz innych akcji zleconych przez Ministerstwo Finansów (obsługa programu K@wa). W 2 sprawie będącej w toku,

procedury sprawdzające trwają od 6 grudnia 2021 r. i z uwagi na, jak wyjaśnił organ kłopoty zdrowotne podatkiczki i zmianę biura rachunkowego nie zostały zakończone. W tym miejscu należałoby rozważyć, czy podatnik może zrealizować swój obowiązek wobec organu np. poprzez złożenie wyjaśnień na piśmie. Jeżeli jest możliwość złożenia dokumentów, czy wyjaśnień na piśmie organ powinien pouczyć o takiej możliwości. W art. 155 Ordynacji podatkowej wyraźnie zaznacza się, że określona czynność może być dokonana osobiście, przez pełnomocnika wezwanego lub na piśmie. Niemniej ocena, czy charakter sprawy lub czynności wymaga osobistego stawiennictwa, należy do urzędu. Wobec powyższego prowadzenie czynności sprawdzających w przedmiotowej sprawie ponad rok jest uchybieniem zasady szybkości określonej w art. 125 w związku z art. 280 Ordynacji podatkowej. Zasada ta nakazuje organom podatkowym działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Zatem złożone w tym zakresie wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie.

- ❖ w sprawie weryfikacji źródła kontroli nr (...) modułu KONTROLA systemu PoltaxPlus stwierdzono, udokumentowane pięcioma protokołami z 27 maja 2021 r., czynności sprawdzające u wskazanego podatnika w zakresie stwierdzenia prawidłowości wykazanych przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych odrębnie za 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019, które nie zostały odnotowane w aplikacji e-ORUS.

W przedmiotowej kwestii wyjaśniono, że po powzięciu informacji o zamiarze wszczęcia kontroli wewnętrznej w zakresie „Prawidłowości obsługi informacji sygnałnych” w badanym okresie tj. 2021 r. ustalono w Urzędzie Skarbowym, że czynności sprawdzające przeprowadzone u wskazanego podatnika nie zostały odnotowane w aplikacji e-ORUS. Przyznano, że z uwagi na termin zakończenia przedmiotowych czynności sprawdzających należało je odnotować w niniejszej aplikacji.

Ocena częściowa - W zakresie oceny prawidłowości i terminowości weryfikacji informacji sygnałnych przez organ należy wskazać, że analiza merytoryczna badanych spraw wykazała w szczególności nieprawidłowości związane ze zbyt długą weryfikacją informacji sygnałnych. Ustalono, że pomimo wykonywania pierwszych czynności dot. sprawdzenia właściwości miejscowej po wpływie informacji do Urzędu, zarejestrowaniu sprawy oraz wysłaniu potwierdzenia o przyjęciu informacji sygnałnej do zgłaszającego, stwierdzono długie niczym nieuzasadnione okresy przewlekłego prowadzenia czynności analitycznych lub okresy bezczynności. Ponadto ujawniono w trzech sprawach okresy bezczynności w prowadzeniu czynności sprawdzających dotyczących informacji sygnałnych. W 1 sprawie stwierdzono brak odnotowania w aplikacji e-ORUS udokumentowanych protokołami przeprowadzonych czynności sprawdzających.

Z związku z powyższym należy ocenić działania organu pozytywnie z nieprawidłowościami. Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są pracownicy realizujący sprawy, kierownik komórki SKA-2 oraz kierownictwo jednostki.

7. Przekazywanie informacji sygnałnych, w których zawarto informacje wykraczające poza zakres właściwości rzeczowej i miejscowej Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie

W toku przedmiotowej kontroli stwierdzono, że komórka SKA-2 przekazywała w kontrolowanym okresie informacje sygnałne do innych urzędów podatkowych oraz innych organów.

Według złożonych wyjaśnień¹¹ adres wskazany w informacji sygnałnej weryfikowany jest zawsze przed nadaniem numeru sprawy w jakimkolwiek systemie informatycznym.

W przypadku, gdy ustalono na podstawie wstępnej weryfikacji, że sprawa dotyczy podmiotu będącego we właściwości miejscowej innego urzędu skarbowego kontrolowany organ:

- zakładał tylko sprawę w BA, nie rejestrował informacji sygnałnej w module KONTROLA systemu PoltaxPlus,
- sporządzał „Kartę o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji” i jako propozycję załatwienia sprawy „odnotowywano” przekazanie wg właściwości do innego urzędu skarbowego.

W kontrolowanym okresie wystąpiły 4 przypadki, gdy ustalono, że sprawa dotyczy podmiotu będącego we właściwości miejscowej innego organu podatkowego. 3 sprawy gdzie przekazane w S KTI KAS odbyło się wyłącznie w tym systemie. Natomiast 1 sprawa została przekazana w systemie ZISAR II z IAS w Poznaniu i z wykorzystaniem tego systemu została przesłana do właściwego urzędu.

Poniższa tabela obrazuje zidentyfikowane sprawy oraz termin przestania zgłoszenia (załatwienia sprawy)

Lp.	Nr sprawy z systemu Kancelaryjnego BA	Data wpływu zgłoszenia do organu	Data załatwienia sprawy	Liczba dni od wpływu do załatwienia sprawy
1.	(...)	14.04.2021	15.04.2021	1 dzień
2.	(...)	30.06.2021	30.06.2021	1 dzień
3.	(...)	25.01.2021	16.07.2021	172 dni (5 m-cy 22 dni)
4.	(...)	13.07.2021	22.10.2021	101 dni – (3-mce i 9 dni) przekazano do właściwie miejscowo organu podatkowego z wykorzystaniem systemu ZISAR II

Podsumowując przedmiotowe dane wynikające z tabeli należy wskazać, że tylko w 2 sprawach informacje sygnałne były przekazane zgodnie z zasadami użytkowania systemu S KTI KAS, czyli niezwłocznie w tym samym dniu lub w dniu następnym.

W przypadku 2 spraw zdiagnozowano opóźnienia w przekazaniu sprawy do właściwego urzędu skarbowego wynoszące od 101 dni do 172 dni. W przedmiotowym zakresie Urząd złożył wyjaśnienia wskazując, że powyższa zwłoka wynikała:

- w pierwszym przypadku 172 dni - z przekonania pracownika o właściwości miejscowej „znanego” podmiotu w US w Lesznie; jednak w związku ze zmianą przepisów - od 1 stycznia 2021 r. zmieniła się właściwość wyspecjalizowanych urzędów skarbowych

¹¹ Wyjaśnienia z 23 grudnia 2022 r.

(Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 grudnia 2020r. w sprawie niektórych podatników i płatników, w odniesieniu do których zadania są wykonywane przez naczelnika urzędu skarbowego innego niż właściwy miejscowo) spółka ze względu na przekroczony limit obrotów zmieniła właściwość miejscową organu podatkowego i dopiero analiza raportów generowanych z aplikacji WRO-System podczas szczegółowych działań analitycznych pozwoliła na zorientowanie się, co do dokonanych zmian;

- w drugim przypadku 101 dni - z błędów w danych rejestracyjnych w systemie SeRCe – szczegółowe działania analityczne podjęto w październiku 2021 r. i na ich podstawie ustalono, że właściwym miejscowo dla rozliczeń z tyt. podatku akcyzowego dla analizowanego podmiotu jest inny urząd skarbowy. Na tej podstawie potwierdzono w danym urzędzie fakt rozliczania wskazanego podmiotu w zakresie akcyzy i ustalono, że właściwy organ podejmie działania zmierzające do uporządkowania danych rejestracyjnych podatnika.

Jak wyjaśniono, ogólna zasada postępowania z informacjami sygnałnymi, w których podmioty posiadały inną właściwość miejscową, polegała jednie na sprawdzeniu w systemie PoltaxPlus i potwierdzeniu w CRP KEP ich właściwości. Informacje sygnałne były przekazywane wg właściwości papierowo, bądź za pośrednictwem systemu ZISAR II lub za pośrednictwem S KTI KAS. Ogólnie analiza sprowadzała się tylko do ustalenia właściwości miejscowej, a sprawy były raportowane w systemie kancelaryjnym BA.

Ocena częściowa - Jeżeli organ podatkowy, do którego wniesiono podanie jest niewłaściwy w sprawie, powinien niezwłocznie przekazać je organowi właściwemu, zawiadamiając o tym wnoszącego podanie. W przypadku jednostki kontrolowanej na wyłonionej próbie kontrolnej termin przekazania informacji sygnałnej odbywał się bez zbędnej zwłoki w tym samym dniu, w którym wpłynął do organu lub w dniu następnym. W sytuacjach, gdy zdiagnozowano inną właściwość miejscową danego podmiotu wskazanego w informacji sygnałnej poprzedzoną czynnościami analitycznymi, termin ten bezsprzecznie ulegał wydłużeniu i na wyłonionej próbie kontrolnej wyniósł dla 2 spraw – odpowiednio 101 dni/172 dni. W 1 sprawie według wyjaśnienia, w dniu przeprowadzania pierwszych czynności tj. weryfikując dane rejestracyjne podmiotu ustalono, że obowiązek w podatku VAT był otwarty w Urzędzie i zamknięcie nastąpiło dwa dni później. Jednak szczegółowe czynności analityczne w sprawie związane z generowaniem raportów z aplikacji WRO-System były podjęte ze znacznym opóźnieniem, na co wskazuje lipcowa data załatwienia sprawy. Natomiast w 2 sprawie analogicznie dokonano podobnej weryfikacji i przyjęto, że podmiot jest we właściwości organu. Szczegółowe czynności analityczne w tej sprawie były podjęte w październiku, tj. 3 miesiące od daty wpływu czyli ze znacznym opóźnieniem. Podsumowując, dopiero podjęcie szczegółowych czynności analitycznych (w lipcu /październiku 2021 r. tj. po 5/3 miesiącach od dnia wpływu informacji) pozwoliło na ujawnienie innej właściwości dla rozliczeń podatkowych wskazanych podmiotów. W związku z powyższym działania Naczelnika Urzędu były w zwłoce i ocenia się je pozytywnie z nieprawidłowościami.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są pracownicy realizujący sprawę, kierownik komórki SKA-2 oraz kierownictwo jednostki.

8. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

W toku kontroli na podstawie raportów: raport 3: raport szczegółowy o uprawnieniach z aplikacji Poltax2BH, PoltaxPlus, Tryb Kontroli i raport 10: raport o uprawnieniach i rolach użytkowników za okres 01.01.2021 do 31.12.2021 dokonano weryfikacji nadanych 2 pracownikom (BFTO, VATRT1) i kierownikowi komórki SKA (RWDGH1) uprawnień do systemów informatycznych. Uprawnienie do rejestracji źródeł kontroli KONPISM posiada kierownik komórki SKA-2 i pracownik go zastępujący oraz pracownik realizujący zadania w przedmiotowym obszarze. Uprawnienie KONWLA nie zostało nadane żadnemu z weryfikowanych pracowników. Podczas czynności kontrolnych zbadano uprawnienia do systemów informatycznych wskazanym pracownikom komórki SKA-2 i stwierdzono, że są zgodne z realizowanymi zadaniami. Ze względu na zakres realizowanych zadań w komórce SKA-2 tj. prowadzenie analiz, pracownikom nadano uprawnienia do różnych systemów – szersze uprawnienia posiadał pracownik zastępujący kierownika komórki SKA-2, w szczególności do następujących aplikacji i systemów: BPS, hurtownia WHTAX, DWP, CEKR, CRPO, EKW, EMCS PL2, EUREKA, ZISAR II, hurtownia SPR, KARTA2, KRET, KRIT, MZA, SeRCe, SIP, S KTI KAS, WIS-RWDW, WRO-System, ZEFIR 2, TAX FREE, SZD, e-moje – raporty, e-deklaracje Aplikacja Urzędnika, Ewidencje US, VIES, VPN_Uslug@MF, w tym e-ORUS, PoltaxPlus. Na podstawie raportu z Qasystenta z 24 listopada 2022 r. pracownik komórki SKA-2 realizujący nałożone zadania poza dostępem do PoltaxPlus posiada dostęp do DWP, e-Deklaracje Aplikacja Urzędnika, e-moje – raporty, e-ORUS, Ewidencje US, BPS, EKW, EUREKA, hurtownia SPR, JPK Lunetka, Karta 2, SeRCe, SIP, SSP, S KTI, VPN_Uslug@MF, WIS-RWDW, WRO-System, ZISAR II, SZD.

W złożonych wyjaśnieniach z 12 grudnia 2022 r. oświadczono, że pracownicy komórki SKA-2 korzystają z systemu Elektronicznych Ksiąg Wieczystych. Uprawnienia takie posiadają w zakresie przeglądania danych (operator EKW- podglądający):

- Kierownik komórki SKA-2 – nadzór plus czynności analityczne,
- Pracownik zastępujący kierownika – czynności analityczne w tym analiza informacji sygnałnych,
- Pracownik komórki SKA-2 obsługujący informacje sygnałne - czynności analityczne w tym analiza informacji sygnałnych. Analiza oświadczeń majątkowych,
- Pracownik komórki SKA-2 – analiza oświadczeń majątkowych,
- Aktualnie pracownik SPV (były pracownik SKA-2) - analiza oświadczeń majątkowych oraz nieujawnionych źródeł – wg złożonych wyjaśnień¹² uprawnienia odebrano pracownikowi w trakcie 2021 roku.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik komórki SKA-2 nie posiada dostępu do wszystkich aplikacji, ponieważ na podstawie załączonych do prowadzonych spraw wydruków, raportów z systemów informatycznych dokonuje akceptacji kart analiz sporządzonych w oparciu o dane w nich zawarte. W związku z powyższym zadania szczegółowe zlecone zostały pracownikom komórki SKA-2.

Wyjaśniono, że pracownik posiada szerokie uprawnienia w aplikacjach i systemach informatycznych ze względu na szeroki zakres przeprowadzanych analiz, w wielu podatkach

¹² Wyjaśnienia z 23 grudnia 2022 r.

i obszarach. Ponadto wykonuje również wszelkiego rodzaju działania analityczne zlecone organowi przez IAS w Poznaniu. W ramach procedury zwrotu podatku VAT zajmuje się analizą pogłębioną podmiotów ubiegających się o zwrot podatku VAT. Jest również koordynatorem ryzyka zewnętrznego oraz koordynatorem Bazy Podmiotów Szczególnych. W związku z powyższym tak szeroki zakres dostępu do baz danych w Urzędzie jest jak najbardziej uzasadniony.

Z kolei pracownik ze względu na krótszy staż pracy oraz rodzaj wykonywanych zadań nie posiada tak szerokich uprawnień, jak poprzedni pracownik. Niemniej uprawnienia, które pracownikowi nadano również wprost wiążą się z zakresem realizowanych przez niego zadań.

9. Upoważnienia

Weryfikacją objęto upoważnienia udzielone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie wytypowanemu pracownikowi komórki SKA-2 oraz Kierownikowi przedmiotowej komórki. Podczas czynności kontrolnych zbadano aktualność danych upoważnień oraz prawidłowość wykorzystywanych upoważnień przez pracownika zatrudnionego na stanowisku eksperta skarbowego, jednocześnie zastępującego w czasie nieobecności Kierownika komórki SKA-2. W badanej próbie analizowanych upoważnień stwierdzono, że objęci kontrolą ww. pracownicy komórki SKA-2 Urzędu Skarbowego w Lesznie posiadali stosowne upoważnienia do podpisywania:

1. z 2020 r. (obowiązujące do 27 września 2021 r.)

- w imieniu Naczelnika Urzędu - pism oraz zajmowania stanowiska z zakresu nadzorowanej komórki organizacyjnej, z wyjątkiem – składania sprawozdań i informacji przedkładanych: centralnym organom administracji państwowej, jednostkom samorządu terytorialnego, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, posłom, senatorom, sądom, prokuraturze, Dyrektorowi Izby oraz udzielanie informacji do prasy, radia i TV;
- korespondencji do Ministerstwa Finansów, innych urzędów centralnych, izb administracji skarbowej, sądów, prokuratur oraz organów bezpieczeństwa państwa;
- występowania do banków i innych instytucji finansowo-kredytowych o udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową o stanie konta podatnika i dokonywanych operacjach.

2. z 28 września 2021 r. (do nadal)

- dla kierownika komórki SKA-2- do podpisywania pism oraz zajmowania stanowiska we wszystkich sprawach z zakresu nadzorowanej komórki organizacyjnej, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do właściwości Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie;
- dla osoby zastępującej kierownika – podczas nieobecności w pracy Kierownika Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających do podpisywania pism oraz zajmowania stanowiska we wszystkich sprawach z zakresu nadzorowanej komórki organizacyjnej, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do właściwości Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie.

Upoważnienia zostały wydane m.in. na podstawie art. 143 § 1, § 1a, § 2 pkt 1 i § 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz przepisów Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Lesznie (§ 34 ust. 3). Badane upoważnienia były aktualne. Wydając nowe upoważnienie, w treści wskazywano, upoważnienie poprzednie, które utraciło moc.

Każde upoważnienie zawierało potwierdzenie odbioru w dacie jego sporządzenia oraz podpis osoby upoważnionej. Badane upoważnienia zostały zaewidencjonowane w rejestrach upoważnień i pełnomocnictw odrębnie dla 2020 i 2021 roku.

Przedmiotowe upoważnienia były ewidencjonowane w rejestrach upoważnień i pełnomocnictw – w skróconym opisie zakresu upoważnienia – „podpisywanie pism”, „zastępstwo kierownika”. W rejestrach upoważnień i pełnomocnictw uwidoczniła jest data wystawienia upoważnienia, data odwołania upoważnienia, data utraty mocy upoważnienia, które utraciło moc oraz numer dokumentu, którym odwołano upoważnienie.

10. Realizacja kontroli funkcjonalnych w obszarze działania Urzędu objętego zakresem niniejszej kontroli

Zasady realizacji czynności kontroli funkcjonalnej w urzędach skarbowych podległych Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, określone zostały w dokumencie zatytułowanym „Procedura kontroli funkcjonalnej” stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. (ze zmianami) Zgodnie z dyspozycją zawartą w § 13 „Procedur kontroli funkcjonalnej” – komórka ds. kontroli wewnętrznej w dokumentach pokontrolnych, sporządzanych w wyniku przeprowadzonych kontroli wewnętrznych, zawiera ocenę kontroli funkcjonalnej, przeprowadzonych w kontrolowanej jednostce w odniesieniu do obszaru objętego kontrolą wewnętrzną.

Wg procedury kontrola funkcjonalna winna być dokonywana z uwzględnieniem specyfiki zadań realizowanych przez daną komórkę organizacyjną. W komórkach organizacyjnych urzędu winien być określony podstawowy zakres i minimalna częstotliwość wykonywanych kontroli w ramach kontroli funkcjonalnej, uwzględniające zidentyfikowane ryzyka wystąpienia nieprawidłowości.

W 2021 r. kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu określiło priorytety kontroli funkcjonalnej do uwzględnienia w ramach wykonywania tej kontroli przez osoby zobowiązane w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego. Ustalone na 2021 r. priorytety dotyczyły tematów obarczonych najważniejszymi ryzykami, wpływającymi na osiągnięcie celów i realizację zadań. Wśród określonych priorytetów zidentyfikowano m.in.

- a. Terminowość prowadzenia oceny informacji w ramach analizy ryzyka wobec źródeł kontroli.
- b. Prawdliwość ewidencjonowania danych dotyczących kontroli i czynności sprawdzających w systemach informatycznych.

Zarówno arkusze identyfikacji/aktualizacji ryzyk za 2021 przedkładane przez Urząd Skarbowy w Lesznie, jak i rejestry ryzyk za 2021 r. sporządzone przez komórki organizacyjne Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zawierają:

- ryzyko polegające na braku lub błędnym, niekompletnym, nieterminowym rejestrowaniu danych dotyczących przeprowadzonych czynności sprawdzających w systemach informatycznych (ryzyko to zostało ocenione na 4 punkty tzn. przyjmuje się tolerowanie ryzyka - co wskazuje na konieczność przeprowadzenia kontroli funkcjonalnej przez kierownictwo urzędu skarbowego w tym temacie 1 raz na rok).

W toku kontroli instytucjonalnej kierownictwo Urzędu Skarbowego w Lesznie przedłożyło do zweryfikowania dokument potwierdzający fakt przeprowadzenia w 2021 r. (od 9.12.2021r.

do 21.12.2021 r.) kontroli funkcjonalnej w tematyce obejmującej czynności sprawdzenia działań podjętych w związku z wpływem informacji sygnałnych tj.:

1. Sprawdzanie obowiązku zachowania przepisów prawa przy rozpatrywaniu informacji sygnałnych otrzymywanych od obywateli, w tym o każdorazowym informowaniu zawiadamiającego, który ujawnił swoje dane o przyjęciu zgłoszenia. Prawidłowość i terminowość oceny informacji oraz ewidencjonowania spraw w systemach.

Przeprowadzona kontrola funkcjonalna została udokumentowana przy wykorzystaniu nieaktualnego formularza, którego aktualny wzór stanowi załącznik nr 2 do Procedury kontroli funkcjonalnej stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. (ze zmianami).

Z treści dokonanych zapisów przedmiotowego formularza stwierdzono, że kontroli funkcjonalnej podlegało 10 szt. następujących kolejno po sobie informacji sygnałnych za okres wpływu do Urzędu od 26.05.2021 r., tj. sprawy od nr BA (...) do (...). Dokonano przeglądu procesu od zarejestrowania w dostępnych systemach informacji sygnałnej do sporządzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji, bądź do wytypowania do kontroli podatkowej. Ponadto w przypadku obsługi informacji nieanonimowej kontroli poddano, czy każdorazowo wysłano informacje do zawiadamiającego zgodnie z przepisami prawa określonymi Ordynacją podatkową. Kontroli poddano również terminowość oceny informacji.

Dodatkowo analizie poddano ewidencjonowanie spraw w systemie S KTI KAS, które na dzień przeprowadzenia kontroli funkcjonalnej były ze statutem „brak przekazania do KTI”. Na podstawie raportu z systemu S KTI KAS stwierdzono, że za pośrednictwem S KTI KAS przekazano na dzień przeprowadzanej kontroli 39 spraw z czego 13 spraw było w toku.

Niniejsza kontrola wykazała niewielkie uchybienia w ewidencjonowaniu informacji w systemie POTAX – Kontrola i S KTI KAS:

- w dwóch przypadkach nie odnotowano zakończenia spraw w systemie PoltaxPlus moduł KONTROLA;
- w jednym przypadku nie odnotowano źródła kontroli w systemie PoltaxPlus;
- brak w jednym przypadku uzupełnienia w systemie S KTI KAS obowiązkowego pola o nazwie „dodatkowe informacje w sprawie”.

W opisie ustaleń wskazano, że w 1 przypadku nie poinformowano zawiadamiającego o przyjęciu zgłoszenia. Powyższe stwierdzone ustalenie nie zostało potwierdzone w próbie kontrolnej objętej badaniem w ramach przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej.

W zakresie wydanych zaleceń pokontrolnych (z terminem realizacji 31.12.2021 r.) polecono, uzupełnić brakujące zapisy w systemach informatycznych oraz zalecono większą staranność przy dokonywaniu zapisów w programach oraz pouczone o konieczności każdorazowego informowania jednoznacznie zidentyfikowanego zawiadamiającego o przyjęciu zgłoszenia.

Wg dokonanych zapisów na dzień zakończenia kontroli funkcjonalnej uzupełniono brakujące dane w systemach PoltaxPlus i S KTI KAS.

Kontrolę funkcjonalną przeprowadzili: Naczelnik Urzędu oraz Kierownik Komórki SKA-2 w okresie od 9.12-21.12.2021 r., potwierdzając powyższe poprzez złożenie podpisów w miejscu kontrolującego.

Wg udzielonych wyjaśnień w sprawozdaniu za 2021 r. zawierającym wyniki przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej - informacji o rodzaju stwierdzonych nieprawidłowości w wyniku przeprowadzenia kontroli funkcjonalnej przesłanym do komórki ds. kontroli wewnętrznej Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu powielono błędny zapis dotyczący braku poinformowania zawiadamiającego o przyjęciu zgłoszenia. Nie wykazano natomiast stwierdzonych uchybień dotyczących braku zakończenia spraw w systemie PoltaxPlus moduł KONTROLA.

W dniu 27 lipca 2022 r. przeprowadzono kontrolę następczą kontroli funkcjonalnej z 2021 r., w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości. W przedmiotowej kontroli (ogółem 5 spraw wyłonionych ze stycznia i lutego 2022 r.) udokumentowanej również na nieaktualnym formularzu wskazano, że dokonano przeglądu procesu od zarejestrowania w dostępnych systemach informacji sygnałnej do sporządzenia karty o wynikach analizy podmiotu podlegającego weryfikacji, bądź do wytypowania podmiotu do kontroli podatkowej. Jednocześnie w sytuacji rozpatrywania nieanonimowych informacji, badano, czy każdorazowo wysłano informację do zawiadamiającego zgodnie z przepisami ustawy Ordynacji podatkowej. Kontroli poddano również terminowość oceny informacji.

Dodatkowo analizie poddano ewidencjonowanie spraw w S KTI KAS, które na dzień kontroli funkcjonalnej posiadały status „brak przekazania do KTI”. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lesznie według złożonych wyjaśnień sprawuje nadzór w komórkach obsługujących informacje sygnałne na bieżąco już na etapie dekretacji informacji sygnałnych. Na niektórych informacjach sygnałnych zamieszcza adnotacje „pm” omawiając daną sprawę, w szczególności w przypadku zalecenia wykorzystania informacji w prowadzonych działaniach mandatowych (akcja paragon, nabycie sprawdzające). Jak podkreślono, system typowania do kontroli podatkowej posiada wielostopniowy system nadzoru w postaci podpisów pracownika, kierownika komórki oraz Naczelnika lub jego Zastępcy w zakresie sporządzania planu kontroli, rejestru kontroli pozaplanowych oraz odstąpienia od kontroli. Dodatkowo kierownik jednostki w ramach nadzoru wykorzystuje możliwości wynikające z prowadzonych kontroli funkcjonalnych.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lesznie określił cele do osiągnięcia na 2021 rok wraz z wartościami do osiągnięcia w ramach celów w Planie pracy Urzędu Skarbowego w Lesznie na rok 2021.

Z zakresem prowadzonej kontroli związane były następujące cele:

- ❖ Poprawa skuteczności i efektywności działania pionu kontroli KAS (wartość planowana na koniec 2021 roku $\geq 4,70$ mln. zł).

Ze sprawozdania z wykonania Planu pracy Urzędu Skarbowego w Lesznie z 31 grudnia 2021 roku wynika, że :

- ❖ Cel - poprawa skuteczności i efektywności działania pionu kontroli KAS, mierzony efektywnością realizacji czynności sprawdzających, został osiągnięty – wartość osiągnięta 6,093 mln. zł.

Wszystkie Plany pracy Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lesznie oraz sprawozdanie z wykonania Planu pracy Urzędu Skarbowego w Lesznie z 31 grudnia 2021 roku zostały zatwierdzone poprzez złożenie podpisu przez Naczelnika Urzędu.

V. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

Na podstawie książki kontroli ustalono, że w badanym okresie nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne.

VI. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

W trakcie kontroli ustalono, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie znajdowała się informacja dotycząca składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków. Przesłany 12 grudnia 2022 r. skan przedmiotowej tablicy ogłoszeń zawiera aktualne publikatory powołanych przepisów stanowiących podstawę do rozpatrywania skarg i wniosków.

Ocena skontrolowanego przedmiotu kontroli – pozytywna z nieprawidłowościami.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono:

Nieprawidłowości:

1. W 19/30 sprawach okres prowadzenia weryfikacji informacji sygnałnych był zbyt długi i zawierał okresy bezczynności i przewlekłości.
2. W 3 sprawach stwierdzono okresy bezczynności w zakresie prowadzenia czynności sprawdzających.
3. W 2 sprawach zdiagnozowano opóźnienia w przekazaniu otrzymanych informacji sygnałnych do właściwego urzędu skarbowego.

Uchybienia:

1. W 1 sprawie brak odnotowania w aplikacji e-ORUS przeprowadzonych czynności sprawdzających.
2. Niepoprawnie wprowadzano źródła kontroli do modułu KONTROLA systemu PoltaxPlus. Działano niezgodnie z podręcznikiem użytkownika aplikacji POLTAX - KONTROLA.
3. Brak uaktualnienia wewnętrznej procedury postępowania w sprawie dotyczącej analizy i weryfikacji wewnętrznych i zewnętrznych źródeł kontroli w związku z uruchomieniem produkcyjnym systemu ZISAR II.
4. W kontrolowanym okresie dokumentowano przeprowadzoną kontrolę funkcjonalną obejmującą zagadnienie prawidłowości obsługi informacji sygnałnych w Urzędzie na nieaktualnym formularzu.

[dowód: akta kontroli pozycja 13 w SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lesznie nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
<p>Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niezwłocznie podejmować i realizować czynności analityczne oraz dalsze czynności weryfikacyjne dotyczące wpływających informacji sygnałnych. W przypadku, gdy sprawa nie wymaga zbierania dowodów, informacji czy wyjaśnień – należy załatwić ją bez zbędnej zwłoki. 2. Dążyć do szybkiego załatwienia spraw w świetle postanowień art. 125 ustawy Ordynacja podatkowa. Bez zbędnej zwłoki przeprowadzać czynności sprawdzające weryfikujące przedmiot informacji sygnałnej. 3. W sprawach, w których Urząd nie jest właściwy do jej załatwienia, niezwłocznie przekazać sprawę właściwemu urzędowi. 4. Ewidencjonować czynności sprawdzające w systemie informatycznym ZISAR PLUS z zachowaniem należytej staranności w zakresie danych, niezwłocznie po zakończeniu czynności. 5. Uaktualnić zapisy obowiązującej wewnętrznej procedury postępowania w sprawie typowania podmiotów do kontroli podatkowej oraz planowania kontroli podatkowej w związku z uruchomieniem produkcyjnym systemu ZISAR PLUS przy pomocy którego obsługuje się szeroki katalog realizowanych zadań. 6. Dokumentować czynności wykonywane w ramach sprawowanej kontroli funkcjonalnej na aktualnym formularzu „<i>Informacja z przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej</i>” określonym w Procedurze kontroli funkcjonalnej Zarządzenia nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 15 grudnia 2018 r. (ze zm.). 7. Odstępiono od wydania zaleceń w zakresie nieprawidłowego wprowadzania źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w związku zaprzestaniem ich rejestrowania w tym podsystemie i wdrożeniem produkcyjnym systemu ZISAR II. 8. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
-
Pouczenie
Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji
<p>W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.</p>
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
<p>Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu</p> <p>Marek Pospieski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)</p>
<p>Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).</p>

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Wydział Kontroli Podatkowej, Kontroli Celno-Skarbowej oraz Nadzoru nad Czynnościami Sprawdzającymi oraz Zarządzania Ryzykiem (ICK)
6. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)